

Bruxelles, 20.5.2020.
COM(2020) 506 final

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

**o Nacionalnom programu reformi Estonije za 2020. i davanje mišljenja Vijeća o
Programu stabilnosti Estonije za 2020.**

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

o Nacionalnom programu reformi Estonije za 2020. i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Estonije za 2020.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121. stavak 2. i članak 148. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1466/97 od 7. srpnja 1997. o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika¹, a posebno njezin članak 5. stavak 2.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

uzimajući u obzir rezolucije Europskog parlamenta,

uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za socijalnu zaštitu,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku politiku,

budući da:

- (1) Komisija je 17. prosinca 2019. donijela Godišnju strategiju održivog rasta i time označila početak Europskog semestra 2020. za koordinaciju ekonomskih politika. Posebnu je pozornost posvetila europskom stupu socijalnih prava, koji su Europski parlament, Vijeće i Komisija proglasili 17. studenoga 2017. Komisija je 17. prosinca 2019. na temelju Uredbe (EU) br. 1176/2011 donijela Izvješće o mehanizmu upozoravanja, u kojemu se Estonija navodi kao jedna od država članica za koju nije potrebno provesti detaljno preispitivanje. Istog je dana Komisija donijela i preporuku za preporuku Vijeća o ekonomskoj politici europodručja.
- (2) Izvješće za Estoniju² za 2020. objavljeno je 26. veljače 2020. U izvješću je ocijenjen napredak Estonije u smislu preporuka za Estoniju koje je Vijeće donijelo 9. srpnja 2019.³, mjera poduzetih nakon preporuka donesenih prethodnih godina te napredak Estonije u ostvarenju njezinih nacionalnih ciljeva strategije Europa 2020.
- (3) Svjetska zdravstvena organizacija službeno je 11. ožujka 2020. proglasila globalnu pandemiju bolesti COVID-19. Pandemija je ozbiljna javnozdravstvena kriza koja pogađa građane, društva i gospodarstva. Veliko je opterećenje za nacionalne zdravstvene sustave, uzrokuje poremećaje u globalnim lancima opskrbe, kolebanja na

¹ SL L 209, 2.8.1997., str. 1.

² SWD(2020) 505 final.

³ SL C 301, 5.9.2019., str. 117.

financijskim tržištima, šokove potražnje potrošača i negativno utječe na razne sektore. Ugrožava radna mjesta, dohotke radnika i poslovanje poduzeća. Uzrokovala je snažan gospodarski udar čije se ozbiljne negativne posljedice već osjećaju u Europskoj uniji. Komisija je 13. ožujka 2020. donijela Komunikaciju⁴ u kojoj je pozvala na koordiniran gospodarski odgovor na krizu suradnjom svih dionika na nacionalnoj razini i na razini Unije.

- (4) Više država članica proglasilo je izvanredno stanje ili je uvelo izvanredne mjere. Sve izvanredne mjere trebale bi biti strogo proporcionalne, nužne, ograničena trajanja i u skladu s europskim i međunarodnim standardima. Trebale bi biti predmet demokratskog nadzora i neovisnog sudskog preispitivanja.
- (5) Komisija je 20. ožujka 2020. donijela Komunikaciju o aktivaciji opće klauzule o odstupanju iz Pakta o stabilnosti i rastu⁵. Ta klauzula olakšava koordinaciju proračunskih politika u vrijeme ozbiljnog gospodarskog pada, kako je utvrđeno u članku 5. stavku 1., članku 6. stavku 3., članku 9. stavku 1. i članku 10. stavku 3. Uredbe (EZ) 1466/97 te članku 3. stavku 5. i članku 5. stavku 2. Uredbe (EZ) 1467/97. Komisija je u Komunikaciji Vijeću iznijela stajalište da trenutni uvjeti dopuštaju aktivaciju te klauzule zbog očekivanog ozbiljnog gospodarskog pada prouzročenog pandemijom bolesti COVID-19. Ministri financija država članica složili su se 23. ožujka 2020. s Komisijinom procjenom. Aktivacijom opće klauzule o odstupanju dopušta se privremeno odstupanje od kretanja prilagodbe prema srednjoročnom proračunskom cilju, pod uvjetom da se time srednjoročno ne ugrozi fiskalna održivost. Vijeće na preporuku Komisije može za korektivni dio donijeti i odluku o usvajanju revidirane fiskalne putanje. Aktivacijom opće klauzule o odstupanju ne obustavljaju se postupci u okviru Pakta o stabilnosti i rastu, nego se državama članicama omogućuje da odstupe od proračunskih zahtjeva koji bi se obično primjenjivali, a Komisiji i Vijeću da u okviru Pakta poduzmu potrebne mjere za koordinaciju politika.
- (6) Nužno je kontinuirano djelovanje radi ograničenja i nadzora širenja pandemije, povećanja otpornosti nacionalnih zdravstvenih sustava, ublažavanja socioekonomskih posljedica mjerama potpore poduzećima i kućanstvima te radi uvođenja adekvatnih zdravstvenih i sigurnosnih uvjeta na radnom mjestu u cilju nastavka gospodarske aktivnosti. Unija bi trebala u cijelosti iskoristiti razne instrumente koji su joj na raspolaganju i tako poduprijeti napore država članica u tim područjima. Istodobno bi države članice i Unija, izvlačeći pouke iz krize, trebale surađivati na pripremi mjera potrebnih za povratak na normalno funkcioniranje naših društava i gospodarstava te na održiv rast, koje bi među ostalim uključivale zelenu tranziciju i digitalnu transformaciju.
- (7) Kriza uzrokovana bolešću COVID-19 naglasila je fleksibilnost koju jedinstveno tržište nudi radi prilagodbe u izvanrednim situacijama. Međutim, da bi se osigurao brz i neometan prelazak na fazu oporavka i slobodnog kretanja robe, usluga i radnika, izvanredne mjere koje sprječavaju normalno funkcioniranje jedinstvenog tržišta moraju se ukinuti čim prestanu biti neophodne. Aktualna je kriza pokazala da su u zdravstvu potrebni planovi pripravnosti za krizne situacije, uz poboljšane strategije nabave, diversificirane lance opskrbe i strateške rezerve osnovne medicinske opreme. Ključni su to elementi za izradu širih planova pripravnosti za krizne situacije.

⁴ COM(2020) 112 final.

⁵ COM(2020) 123 final.

- (8) Zakonodavac Unije već je izmijenio relevantne zakonodavne okvire⁶ kako bi se državama članicama omogućilo da sva neiskorištena sredstva iz europskih strukturnih i investicijskih fondova mobiliziraju za ublažavanje izvanrednih posljedica pandemije bolesti COVID-19. Te će izmjene osigurati dodatnu fleksibilnost, ali i znatno jednostavnije i povezanije procedure. Kako bi ublažile pritisak na novčane tokove, države članice u obračunskoj godini 2020.–2021. mogu iskoristiti i stopu sufinanciranja sredstvima iz proračuna Unije od 100 %. Estonija se potiče da u cijelosti iskoristi te mogućnosti i tako pomogne najugroženijim građanima i sektorima.
- (9) Socioekonomske posljedice pandemije vjerojatno će se nejednako osjetiti u sektorima i regijama zbog različitih obrazaca specijalizacije. To uključuje rizik od povećanja nejednakosti u Estoniji. Među ostalim zbog rizika od privremenog prekida procesa konvergencije među državama članicama, na postojeću je situaciju nužno odgovoriti ciljanim politikama.
- (10) Estonija je 30. travnja 2020. dostavila Nacionalni program reformi za 2020., a 28. travnja 2020. Program stabilnosti za 2020. Kako bi se uzela u obzir njihova povezanost, programi su ocijenjeni istodobno.
- (11) Na Estoniju se trenutačno primjenjuje preventivni dio Pakta o stabilnosti i rastu. Vijeće je 13. srpnja 2018. preporučilo Estoniji da osigura da stopa nominalnog rasta neto primarnih državnih rashoda⁷ u 2019. ne premaši 4,1 %, što odgovara godišnjoj strukturnoj prilagodbi od 0,6 % BDP-a. Ukupna ocjena koju je provela Komisija potvrđuje značajno odstupanje od preporučenog kretanja prilagodbe prema ostvarenju srednjoročnog cilja u 2019. Međutim, budući da je aktivirana opća klauzula o odstupanju, daljnji koraci u okviru postupka zbog značajnog odstupanja nisu opravdani.
- (12) Vlada u svojem Programu stabilnosti za 2020. planira da će se ukupni saldo od deficita od 0,3 % BDP-a u 2019. pogoršati na deficit od 10,1 % BDP-a u 2020. Predviđa se da će se deficit u 2021. smanjiti na 3,8 % BDP-a. Nakon smanjenja na 8,4 % BDP-a u 2019., prema Programu stabilnosti za 2020. očekuje se da će u 2020. udio duga opće države u BDP-u porasti na 21,9 %. Na makroekonomske i fiskalne izgledе utječe vrlo izražena nesigurnost izazvana pandemijom bolesti COVID-19.
- (13) Estonija je u okviru koordiniranog Unijina pristupa na pandemiju bolesti COVID-19 odgovorila donošenjem proračunskih mjera za povećanje kapaciteta svojeg zdravstvenog sustava, ograničenje pandemije i pomoć osobito ugroženim građanima i sektorima. Prema Programu stabilnosti za 2020., vrijednost tih proračunskih mjera iznosi 4,3 % BDP-a. Mjere uključuju jačanje usluga zdravstvene zaštite, pomoć u hitnim slučajevima za poduzeća u poteškoćama, privremene subvencije plaća i veća

⁶ Uredba (EU) br. 2020/460 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. ožujka 2020. o izmjeni uredaba (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013 i (EU) br. 508/2014 s obzirom na posebne mjere za mobilizaciju ulaganja u zdravstvene sustave država članica i u druge sektore njihovih gospodarstava u odgovoru na izbijanje bolesti COVID-19 (Investicijska inicijativa kao odgovor na koronavirus) (SL L 99, 31.3.2020., str. 5.) i Uredba (EU) 2020/558 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2020. o izmjeni uredbi (EU) br. 1301/2013 i (EU) br. 1303/2013 u pogledu posebnih mjera radi pružanja iznimne fleksibilnosti za korištenje europskih strukturnih i investicijskih fondova u odgovoru na izbijanje bolesti COVID-19 (SL L 130, 24.4.2020., str. 1.).

⁷ Neto primarni državni rashodi sastoje se od ukupnih državnih rashoda bez rashoda za kamate, rashoda za programe Unije koji su u cijelosti pokriveni prihodima iz fondova Unije i nediskrecijskih promjena u rashodima za naknade za nezaposlenost. Nacionalno financirane bruto investicije u fiksni kapital izgladuju se za četverogodišnje razdoblje. Uračunane su diskrecijske mjere na prihodovnoj strani ili povećanja prihoda propisana zakonom, dok se jednokratne mjere na prihodovnoj i rashodovnoj strani poništavaju.

javna ulaganja. Estonija je najavila i mjere koje neće imati izravan proračunski učinak, ali će pridonijeti likvidnosti poduzeća. Te mjere uključuju kreditna jamstva i zajmove poduzećima u iznosu od 8,7 % BDP-a. Mjere koje je Estonija poduzela općenito su u skladu sa smjernicama iz Komunikacije Komisije o koordiniranom gospodarskom odgovoru na pandemiju bolesti COVID-19. Puna provedba tih mjera uz preusmjeravanje fiskalnih politika prema ostvarenju razboritih srednjoročnih fiskalnih pozicija kada to gospodarski uvjeti dopuste, pridonijet će očuvanju fiskalne održivosti u srednjem roku.

- (14) Na temelju Komisijine proljetne prognoze 2020. predviđa se da će, ne bude li promjene politika u Estoniji, ukupni saldo opće države iznositi –8,3 % BDP-a u 2020. te –3,4 % u 2021. Predviđa se da će udio duga opće države u BDP-u ostati ispod 60 % BDP-a u 2020. i 2021. te da će se u 2021. smanjiti na 22,6 %. Komisija predviđa niži državni deficit za 2020. nego što je u Programu stabilnosti, pri čemu uzima u obzir razlike u makroekonomskim projekcijama.
- (15) Komisija je 20. svibnja 2020. objavila izvješće pripremljeno u skladu s člankom 126. stavkom 3. Ugovora jer je Estonija u 2020. planirala premašiti referentnu vrijednost deficita od 3 % BDP-a. Analiza općenito upućuje na zaključak da kriterij deficita kako je definiran u Ugovoru i Uredbi (EZ) br. 1467/1997 nije ispunjen.
- (16) Estonska vlada proglasila je od 12. ožujka 2020. do 17. svibnja 2020. izvanredno stanje zbog pandemije bolesti COVID-19. Vladin hitni odgovor bio je usmjeren na sprečavanje daljnjeg širenja virusa i osiguravanje što normalnijeg funkcioniranja estonskog gospodarstva. Ograničenja uvedena radi zaustavljanje širenja pandemije imala su ozbiljne posljedice na gospodarstvo. Od proglašenja izvanrednog stanja broj registriranih nezaposlenih osoba povećao se za 35 %. Najviše novonezaposlenih osoba registrirano je u sektorima prodaje i korisničke službe, građevinarstvu, ugostiteljstvu, uslugama smještaja i organizaciji događanja. Očekuje se porast nezaposlenosti na 9,2 % u 2020. i oporavak na 6,5 % u 2021. Estonski parlament odobrio je 15. travnja 2020. dopunski proračun za 2020. Nove mjere uvedene su u cilju očuvanja radnih mjesta, izbjegavanja masovnih otpuštanja i osiguravanja likvidnosti poduzećima. Proračun se sastoji od niza različitih mjera, među ostalim potpora zdravstvenom sektoru, općinama, nekim investicijskim programima te nenamjenske potpore za likvidnost poduzeća (npr. jamstveni programi i odgoda plaćanja poreza). Neke posebne mjere namijenjene su mikropoduzećima i sektoru turizma, uključujući određene ciljane mjere za najteže pogođene regije. Uvedene su dodatne porezne mjere, npr. privremeno smanjenje trošarina na dizelsko gorivo, prirodni plin i električnu energiju. Paketom mjera predviđeno je privremeno ukidanje državnih doprinosa u drugi stup mirovinskog osiguranja.
- (17) Estonija je poduzela znatne mjere kojima je ograničila širenje bolesti COVID-19 i njezinih posljedica na zdravstvo. Ipak, pandemija bolesti COVID-19 otkrila je neke strukturne nedostatke zdravstvenog sustava koji su povezani s ograničenim financijskim i ljudskim resursima. Otpornost sustava narušava manjak zdravstvenih radnika i neujednačen pristup primarnoj zaštiti i dostupnosti ključnih medicinskih proizvoda. Estonija treba rješavati i pitanje liječenja koja su za vrijeme izvanrednog stanja bila odgođena i nedostupna. Osim toga, čak i prije pandemije bolesti COVID-19, broj samoprijavljenih nezadovoljenih potreba za zdravstvenom skrbi u Estoniji bio je jedan od najvećih u Uniji zbog dugih čekanja na preglede u primarnoj i specijalističkoj zaštiti. Ti čimbenici i rizici povezani s načinom života djelomično objašnjavaju slabije zdravstveno stanje stanovništva. Poboljšanje pristupačnosti i

otpornosti zdravstvenog sustava preduvjet je za učinkovito suzbijanje širenja pandemije i uklanjanje problema povezanih sa zdravstvenim stanjem stanovništva.

- (18) Poboljšanje adekvatnosti socijalne sigurnosne mreže u Estoniji dugotrajan je izazov. Još prije najnovije krize ocijenjeno je da socijalne naknade u Estoniji u odnosu na prosjek EU-a nisu jednako učinkovite za smanjenje siromaštva. Osim toga, postoje nedostaci u pokrivenosti sustavom naknada za nezaposlenost za osobe u nestandardnim oblicima rada i one s kratkim razdobljima rada. Negativne posljedice pandemije bolesti COVID-19 na zaposlenost i dohodak zajedno s nedostatkom odgovarajuće pokrivenosti mogu povećati siromaštvo, posebno u kućanstvima bez zaposlenih. Estonija je uvela privremeni program skraćenog radnog vremena kao posebnu subvenciju za pogođena poduzeća radi očuvanja radnih mjesta. Ta je mjera ograničena na razdoblje od dva mjeseca, što možda neće biti dovoljno za ublažavanje posljedica krize jer poteškoće mogu potrajati dulje i sa zakašnjenjem doprijeti do nekih gospodarskih sektora. Pandemija je pogoršala poteškoće u pružanju pristupačnih i dostupnih socijalnih usluga, uključujući usluge dugotrajne skrbi, posebno za starije osobe, osobe s invaliditetom i osobe s niskim primanjima. Zadržavanje plana za razvoj integriranog pružanja socijalnih i zdravstvenih usluga pomoglo bi rješavanju tih izazova. Važno je osigurati smislenu i pravovremenu uključivanje socijalnih partnera u osmišljavanje postupka izlaska i oporavka od krize i istodobno jačati njihove kapacitete za to.
- (19) Kriza uzrokovana bolešću COVID-19 pogodila je estonska poduzeća u mnogim sektorima, no najteže su pogođena mala i srednja poduzeća. Negativne posljedice na gospodarske djelatnosti nisu uzrokovala samo ograničenja, već i smanjena potražnja na izvoznim tržištima i poremećaji globalnih lanaca vrijednosti. Mjere za potporu likvidnosti koje je donijela vlada osmišljene su radi ublažavanja posljedica krize, no njihova brza i učinkovita provedba bit će ključna za potporu održivim poduzećima u svim pogođenim sektorima uz istodobno održanje otpornosti bankarskog sektora. I odgoda plaćanja poreza i otplata kredita mogu poboljšati novčani tok malih i srednjih poduzeća. Osim toga, proces oporavka ovisit će o odgovarajućem usmjeravanju ulaganja. Aktualna kriza naglasila je važnost digitalnih i inovativnih rješenja za održanje gospodarstva. Iako e-uprava dobro funkcionira, daljnjom digitalizacijom malih i srednjih poduzeća povećala bi se njihova otpornost i ubrzao oporavak, što bi dovelo do povećanja produktivnosti u srednjem roku. Posljednjih se godina gospodarstvo u cjelini sve više digitalizira. Ipak, primjena informacijskih i komunikacijskih tehnologija u proizvodnji dosad je bila spora. Iako su se ukupni rezultati Estonije u području inovacija poboljšali u 2019., razina kapaciteta i aktivnosti inovacija koje se temelje na istraživanjima u poslovnom sektoru i dalje je niska. Inovacije koje se temelje na istraživanjima i uvođenje inovativnih rješenja u poduzeća mogli bi poboljšati konkurentnost zemlje i potaknuti gospodarski rast. Kako bi se poduzećima pomoglo u oporavku od krize, bit će važno osigurati dobar pristup financiranju, uključujući financiranje novoosnovanih poduzeća vlasničkim kapitalom.
- (20) Kako bi se potaknuo gospodarski oporavak, bit će važno dati prednost provedbi i financiranju već razrađenih projekata javnih ulaganja i promicati privatna ulaganja, među ostalim na temelju relevantnih reformi. Kao što je vidljivo u nacionalnom energetske i klimatskom planu Estonije, održivi rast zemlje oslanja se na napredak prema dekarbonizaciji smanjenjem intenziteta ugljika u energetske te prometnom i građevinskom sektoru, restrukturiranjem sektora naftnog škriljevca i poboljšanjem produktivnosti resursa, uključujući provedbom poslovnih modela kružnog gospodarstva. Produktivnost resursa Estonije jedna je od najnižih u Uniji, a razine

potrošnje energije znatno su iznad prosjeka EU-a. Sveobuhvatna strategija kružnog gospodarstva kao dopuna Nacionalnom energetske i klimatskom planu mogla bi pomoći u tranziciji prema dekarbonizaciji, smanjiti negativne učinke sektora naftnog škriljevca na okoliš i potaknuti gospodarstvo. S obzirom na to da je Estonija zemlja na periferiji EU-a niske gustoće naseljenosti, povezan prometni sustav koji dobro funkcionira ključan je za njezine poslovne djelatnosti i izvoz. Prometna infrastruktura Estonije ima određene nedostatke u smislu povezivosti i održivosti. Željeznički i intermodalni prijevoz i dalje su nedovoljno razvijeni. Posljednjih godina znatno su se povećale emisije stakleničkih plinova iz cestovnog prometa, a energija iz obnovljivih izvora u prometu i dalje je ispod nacionalnih ciljeva. Projekt Rail Baltica i projekti za interkonekciju energetske tržišta među ključnim su investicijskim prioritetima Estonije i usmjereni su na poboljšanje njezine sigurnosti i integracije u jedinstveno tržište. Promicanje investicijskih projekata u kojima se vodi računa o okolišu i klimi ključno je za održiv gospodarski oporavak i smanjenje regionalnih razlika. Estonija bi izradom programa za korištenje sredstava iz Fonda za pravednu tranziciju u razdoblju 2021.–2027. mogla lakše odgovoriti na neke izazove prelaska na klimatski neutralno gospodarstvo, osobito u područjima iz Priloga D Izvješću za Estoniju. To bi Estoniji omogućilo da na najbolji način iskoristi sredstva iz tog fonda.

- (21) Estonski bankarski sektor općenito je stabilan, no i dalje postoje rizici od pranja novca. Iako su uvedene mjere za ograničavanje izloženosti rizicima smanjenjem depozita za nerezidente, nacionalna procjena rizika ne obuhvaća druge potencijalno rizične proizvode, npr. usluge skrbništva za klijente nerezidente. Ažurirana procjena nacionalnih rizika osigurala bi adekvatnu identifikaciju rizika i omogućila provedbu potrebnih mjera za smanjenje rizika. Iako su uvedene nadzorne mjere protiv banaka i institucija platnog prometa koje nisu poštovale obveze, ima još prostora za dodatno povećanje učinkovitosti nadzora i provedbe. Skup zakonodavnih akata za jačanje preventivnog okvira, oduzimanja imovinske koristi te povećanja administrativnih kazni još nije donesen. Istrage slučajeva pranja novca sporo napreduju. Kapacitet financijskog nadzornog tijela još nije dovoljno ojačan i pristup na temelju rizika još nije u potpunosti uveden, posebno kad je riječ o tematskim izravnim nadzorima. Razmjena informacija između Financijsko-obavještajnog odjela i tijela kaznenog progona nije dovoljno proaktivna.
- (22) Iako se ove preporuke prije svega odnose na ublažavanje socioekonomskih posljedica pandemije i olakšavanje gospodarskog oporavka, preporuke za Estoniju iz 2019. koje je Vijeće usvojilo 9. srpnja 2019. odnosile su se i na reforme koje su iznimno važne za uklanjanje srednjoročnih i dugoročnih strukturnih nedostataka. Te su preporuke i dalje relevantne i kontinuirano će se pratiti tijekom godišnjeg ciklusa europskog semestra sljedeće godine. Isto vrijedi i za preporuke koje se odnose na investicijske politike. O tim potonjim preporukama trebalo bi voditi računa pri izradi strateških programa financiranja kohezijske politike nakon 2020., među ostalim i pri izradi mjera ublažavanja i strategija izlaska iz aktualne krize.
- (23) Europski semestar pruža okvir za kontinuiranu koordinaciju gospodarskih politika i politika zapošljavanja u Uniji, što može pridonijeti održivom gospodarstvu. Države članice u svojim su nacionalnim programima reformi za 2020. razmotrile postignuti napredak u ostvarenju UN-ovih ciljeva održivog razvoja. Osigura li punu provedbu preporuka navedenih u nastavku, Estonija će pridonijeti napretku u ostvarenju UN-ovih ciljeva održivog razvoja i zajedničkim nastojanjima da se u Uniji zajamči konkurentna održivost.

- (24) Bliska koordinacija među gospodarstvima u ekonomskoj i monetarnoj uniji ključna je za brz oporavak od negativnih gospodarskih posljedica bolesti COVID-19. Estonija bi, kao država članica čija je valuta euro i uzimajući u obzir političke smjernice Euroskupine, trebala osigurati usklađenost svojih politika s preporukama za europodručje i s politikama drugih država članica europodručja.
- (25) Komisija je u okviru Europskog semestra 2020. provela sveobuhvatnu analizu ekonomske politike Estonije i objavila je u Izvješću za Estoniju za 2020. Ocijenila je i Program stabilnosti za 2020. i Nacionalni program reformi za 2020. te mjere poduzete nakon preporuka upućenih Estoniji prethodnih godina. Komisija je u obzir uzela ne samo njihovu važnost za održivu fiskalnu i socioekonomsku politiku u Estoniji nego i njihovu usklađenost s pravilima i smjernicama Unije jer je potrebno unaprijediti opće gospodarsko upravljanje u Uniji na način da se s razine Unije pridonosi budućim nacionalnim odlukama.
- (26) Uzimajući u obzir tu ocjenu, Vijeće je ocijenilo Program stabilnosti za 2020. i njegovo je mišljenje⁸ posebno navedeno u preporuci 1. u nastavku.

PREPORUČUJE da Estonija u 2020. i 2021. poduzme djelovanje kojemu je cilj:

1. U skladu s općom klauzulom o odstupanju, poduzeti sve potrebne mjere i učinkovito odgovoriti na pandemiju, održati gospodarstvo i pružiti potporu oporavku koji će uslijediti. Kada to gospodarski uvjeti dopuste, provoditi fiskalne politike s ciljem postizanja razboritih srednjoročnih fiskalnih pozicija i osiguravanja održivosti duga, uz istodobno poticanje ulaganja. Povećati dostupnost i otpornost zdravstvenog sustava, među ostalim otklanjanjem problema manjka zdravstvenih radnika, jačanjem primarne zaštite i osiguravanjem opskrbe ključnim medicinskim proizvodima.
2. Jačati primjerenost socijalne sigurnosne mreže, uključujući proširenjem pokrivenosti naknadama za nezaposlenost.
3. Dati prednost provedbi i financiranju već razrađenih projekata javnih ulaganja i promicati privatna ulaganja za potporu oporavku gospodarstva. Usmjeriti ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju, osobito u digitalizaciju poduzeća, istraživanje i inovacije, čistu i učinkovitu proizvodnju i potrošnju energije, učinkovitost resursa i održiv promet, pridonoseći progresivnoj dekarbonizaciji gospodarstva. Poduprijeti inovacijski kapacitet malih i srednjih poduzeća i osigurati dostatan pristup financiranju.
4. Povećati napore za osiguranje učinkovitog nadzora i provedbu okvira za sprječavanje pranja novca.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Vijeće
Predsjednik*

⁸ U skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97.